

Podróże służbowe.

Praktyczna analiza przepisów z przykładami rozliczeń + wzory do pobrania

Wydanie 3.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Wykonywanie wielu prac wiąże się mniej lub bardziej z koniecznością realizacji części zadań poza zwykłym miejscem pracy. Wyjazdy takie najczęściej będą oparte na przepisach dotyczących podróży służbowych. Powszechność zjawiska podróży służbowych, częstotliwość takich wyjazdów w gronie pracowników danego pracodawcy powoduje, że szczególnego znaczenia nabiera prawidłowe stosowanie tych przepisów. Błędy w tym zakresie wywołują konsekwencje w następujących aspektach:

- 1) odpowiedzialność za nieprawidłowe naliczanie świadczeń ze stosunku pracy w przypadku zaniżonych świadczeń,
- 2) odpowiedzialność płatnika (podatki, ubezpieczenia) w związku z wypłatą świadczeń w wyższych kwotach niż przewidziane w przepisach regulujących te kwestie; wyższe świadczenie może przy tym również wynikać z nieprawidłowego naliczenia należności cząstkowej (np. nieprawidłowego naliczania diet w razie zapewnienia częściowego wyżywienia) oraz wypłaty świadczenia w okolicznościach wyłączających do niego prawo.

W jednostkach sfery budżetowej sytuacje wynikające z drugiego punktu wpływać będą także na potencjalną odpowiedzialność za naruszenie w zakresie dyscypliny finansów publicznych.

Problematyka delegacji jest dosyć szeroka. Nie obejmuje tylko świadczeń należnych pracownikom. Powiązana jest z trudnymi w praktyce kwestiami rozliczania czasu pracy. Ważne stają się także ograniczenia w możliwości zlecenia wyjazdów pewnym grupom osób lub pracownikom znajdującym się w pewnych szczególnych sytuacjach, jak również sama kwestia kwalifikacji danego wyjazdu jako wyjazdu o charakterze podróży służbowej.

W 2022 r. wprowadzono istotne zmiany dotyczące podróży służbowych. Najpierw w lipcu 2022 r. podwyższona została wysokość diety za podróże krajowe z 30 zł na 38 zł, następnie opublikowano kolejne rozporządzenie zmieniające stawkę diety z początkiem 2023 r. na 45 zł.

Kwota diety za czas podróży na terenie kraju wpływa także – u pracodawców wprost stosujących rozporządzenie MPiPS z 29.1.2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r. poz. 167 ze zm.) – na wysokość ryczałtu noclegowego oraz ryczałtu na przejazdy miejscowe. Nowelizacja tego rozporządzenia w zakresie kwoty diety skutkuje także koniecznością analizy wewnętrznych regulacji dotyczących podróży służbowych u pracodawców spoza państwowej lub samorządowej sfery budżetowej.

Dnia 29.11.2022 r. weszły w życie również zmiany dotyczące zagranicznych podróży służbowych. Rozporządzenie z 25.10.2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2302) zmieniło z dniem 29.11.2022 r. załącz-

nik do PodrSłużbR, która to zmiana podwyższyła stawki diet lub limitów noclegowych dla części (nie wszystkich) państw – kwoty diet zostały zmienione dla 31 państw, natomiast kwoty limitów na nocleg dla 42 państw. Ponadto:

- 1) ustalono kwotę diety i limitu na nocleg dla Watykanu;
- 2) dla kilku państw przypisano wprost diety i limity noclegowe bez odwoływania się do stawek obowiązujących dla innych państw; dotyczy to państw takich jak: Andora, Liechtenstein, Luksemburg, Monako, Palestyna, San Marino;
- 3) zgodnie z zaleceniem Rządowego Centrum Legislacji nazwy państw: Koreańska Republika Ludowa, Macedonia, Mołdowa, Niderlandy, Republika Południowej Afryki, Republika Serbii, Republika Czarnogóry zastąpiono skrótowymi nazwami w języku polskim zgodnie z „Urzędowym wykazem nazw państw i terytoriów niesamodzielnych”, tj. odpowiednio Korea Północna, Mołdawia, Holandia, Południowa Afryka, Serbia i Czarnogóra. Ponadto Czarnogórę i Serbię umieszczono w osobnych pozycjach.

Kolejna zmiana z 2022 r. dotyczy kierowców. Od 2.2.2022 r. podróżą służbową kierowcy jest każde zadanie służbowe wykonywane w ramach krajowych przewozów drogowych polegające na wykonywaniu, na polecenie pracodawcy:

- 1) przewozu drogowego poza miejscowość, o której mowa w art. 2 pkt 4 lit. a CzasKierU (czyli poza miejscowość, w której znajduje się siedziba pracodawcy, na rzecz którego kierowca wykonuje swoje obowiązki, oraz inne miejsce prowadzenia działalności przez pracodawcę, w szczególności filie, przedstawicielstwa i oddziały) lub
- 2) wyjazdu poza miejscowość, o której mowa w art. 2 pkt 4 lit. a CzasKierU w celu wykonania przewozu drogowego.

Jedynie w związku z wykonywaniem krajowych przewozów drogowych kierowcy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania służbowego. Wyraźnie się również wskazuje w dodanym do CzasKierU art. 21b, że kierowca wykonujący zadania służbowe w ramach międzynarodowych przewozów drogowych nie jest w podróży służbowej w rozumieniu art. 77⁵ § 1 KP.

Ustawę o czasie pracy kierowców stosują wszyscy pracodawcy w stosunku do pracowników zatrudnionych na stanowisku kierowcy, którzy wykonują przewóz drogowy. Nie do każdego kierowcy zastosowanie znajdują wszystkie regulacje CzasKierU, ale akurat definicja podróży służbowej nie została w tym zakresie ograniczona. Stosuje ją zatem zarówno przedsiębiorstwo transportowe, jak i stowarzyszenie czy urząd gminy odnośnie do kierowców. Zmiana ta ma zatem szeroki wpływ na wielu pracodawców.

W książce omówiono pojęcie podróży służbowej, wskazując na wyjazdy mające taki charakter oraz wyjazdy, których nie można zakwalifikować jako delegacji. Odniesiono się szeroko do kwestii podróży służbowych i wyjazdów, których nie można kwalifikować jako podróży służbowych kierowców. Przedstawione zostały praktyczne zasady rozliczania czasu pracy podczas podróży, jak również możliwości zmian pewnych regulacji wewnętrznych tego dotyczących. Podróż służbowa to jednak w dużej mierze aspekt finansowy – przepisy określają katalog świadczeń należnych pracownikowi w związku z podróżą. Znaczna część książki dotyczy sposobu ustalania, naliczania i dokonywania tych rozliczeń.

Marek Rotkiewicz

[Przejdź do księgarni →](#)



ksiegarnia.beck.pl